

Aan de parochianen in het bisdom Roermond

Roermond, januari 2014

Broeders en zusters,

Normaal gesproken heb ik niet de neiging om me over de zakelijke aspecten van het parochieleven uit te laten. Deze worden doorgaans goed behartigd door ervaren en kundige kerkbestuursleden. Nu de Actie Kerkbalans volop aan de gang is, is dit voor mij aanleiding om mij toch tot u te wenden. In aansluiting bij de slogan van de Kerkbalanscampagne - wat is de kerk u waard? - wil ik graag mijn visie geven op de toekomst van de kerkgebouwen in Limburg.

Ons bisdom telt momenteel 314 parochiekerken. Dat waren er ooit meer, maar de afgelopen jaren hebben we helaas moeten besluiten om een aantal kerken aan de eredienst te onttrekken. Soms wordt wel eens het doemscenario geschetst dat er de komende jaren nog veel meer kerken gesloten zullen worden en dat het daarom niet meer nodig zou zijn om uw parochie financieel te ondersteunen. Dat is echter een verkeerde conclusie.

U weet dat ik een man van de hoop ben en die hoop betreft ook de toekomst van de parochies op de langere termijn. Natuurlijk maken we als Kerk momenteel een moeilijke tijd door. Maar de toekomst is onvoorspelbaar. De Kerk zal niet verdwijnen. We mogen erop vertrouwen dat God ons door deze moeilijke tijd zal leiden.

Dit betekent dat we de moed niet te snel moeten verliezen en ook zuinig moeten zijn op onze kerkgebouwen. Desondanks moeten we met name in stedelijke gebieden soms een kerk aan de eredienst onttrekken. Dat is elke keer een uiterst pijnlijk gebeuren en die stap wordt pas genomen na grondig onderzoek van de plaatselijke situatie in de parochiegemeenschap en van het betreffende kerkgebouw.

In de stedelijke gebieden is er sprake van een zeer fijnmazig netwerk van parochies en kerkgebouwen. Door de krimp in de bevolking en het afnemend kerkbezoek is er soms helaas geen andere keuze mogelijk. Elke kerksluiting doet pijn en leidt tot verdriet en teleurstelling. Daarom willen we dit zo lang mogelijk voorkomen. Het fijnmazige netwerk van parochies zal langzaam opgaan in een groter bestuurlijk verband, maar onze lokale aanwezigheid zullen we zo lang als mogelijk is handhaven. Al het zal zeker in verstedelijkte gebieden niet te voorkomen zijn dat we nog een aantal kerken zullen moeten sluiten.

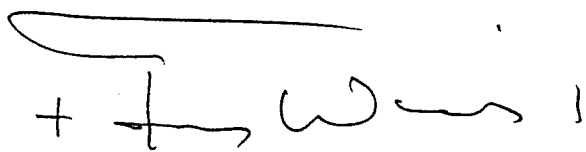

Maar ik wil me niet laten leiden door louter financieel-economische beweegredenen. Als Kerk horen wij in de hele samenleving present te zijn en dus ook in de randen van de steden. Juist daar waar de sociale cohesie uit de samenleving dreigt te verdwijnen, horen we als Kerk tussen de mensen aanwezig te zijn. Of daar een kerkgebouw bij hoort of niet, moet steeds van situatie tot situatie bekeken worden. Dit is een kwestie van maatwerk, niet van masterplannen.

Een andere situatie doet zich voor in de dorpen en plattelandsgebieden. Hier willen we heel zeker de kerkelijke aanwezigheid in stand houden. Niet voor niets spreken we van 'kerkdorpen'. De kerktoren vormt een oriëntatiepunt. Niet alleen fysiek, maar ook als verwijzing naar de heilige plek waar Gods nabijheid bij mensen wordt beleefd. Ik ben er zeker van dat het sluiten en mogelijk slopen van het (vaak enige) kerkgebouw in een dorpsgemeenschap desastreuze gevolgen zou hebben. Het is God die parochianen bezielt, inspireert, troost en moed geeft. Het is God die parochianen de weg wijst door het leven. Het is God die ons opdraagt om Zijn liefde in liefde voor elkaar zichtbaar te maken. Daar hoort ook een vaste plek bij waar mensen God kunnen ontmoeten.

Het is daarom ons vaste voornemen om in de dorpen geen kerken te sluiten, ook niet als zo'n besluit vanuit financieel-economisch perspectief te verantwoorden zou zijn. Pastoraal is het zeker niet te verantwoorden en daarom kiezen we daar in de regel niet voor. Maar ook hier geldt dat er sprake is van maatwerk, al zullen de maatstaven anders zijn dan in de verstedelijkte gebieden, waar vaak op redelijke afstand een alternatieve kerkgelegenheid beschikbaar is.

Dit betekent concreet dat ik voluit in het voortbestaan van onze parochies geloof. Ik roep u allen op dit ook te doen en dit te ondersteunen met een ruimhartige financiële bijdrage voor uw eigen plaatselijke parochie tijdens de Actie Kerkbalans. Ik hoop dat u met velen laat zien wat uw eigen kerk u waard is. De hoop en het vertrouwen wijzen ons de weg naar de toekomst, want God verlaat zijn Kerk niet.

+ Frans Wiertz
bisschop van Roermond